GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 30.

W Niedzielę Dnia 14. Kwietnia 1799.

Z Wiednia d. 6. Kwietnia.

J. C. K. Mosc ricesł Cesarsko-Rossyyskiego feldmarszałka, hrabiego S. państwa Rzymskiego, Suwarowa Ryminskiego, feldmarszałkiem w swoim woysku mianować. Daley mianował Cesarz Jmć podpułkownika Thelen z od Fürstenberga regimentu jener: adiutantem, i iemu do boku go przydał.

Względem poruszeń nieprzyiacielskich po ostatniey bitwie, donosi Arcy Xżę Karol co następuie:

Nieprzyiacielski jenerał Jourdan cofnął swoie lewe skrzydło po pobiciu go na wzgorki przy Liptingen, prawe zaś zostawił w lasach Walwiesu, Orsingen i Eigeldingen, gdzie w czasu bitwy było postąpiło. W nocy dnia 25 na 26 marca cofnął lewe skrzydło na Tutlingen do Rothweil, a prawe częścią na Ach, Engen i Geissingen do Villingen, częścią na Singen do Schafhausen, i nie zostawił tylko mocne straże tak na wzgorkach Liptingen, iako też w wzmiankowanych lasach, które nakoniec w wieczor zniknęły i za armią poszły.

Dywizya nieprzyiacielskiego jenerała St. Cyr, która w czasie bitwy do Möskirch postąpiła i tam się rozłożyła, dowiedziawszy się o przegraney zaraz się cofnęła na Siegmaringen i Ebingen do Rothweil. Arcy Xżę Jmć rozkazał przedniey straży swoiey armii wszędzie za cofaiącemi się kolumnami postępować, dla odkrycia właściwego ich stanowiska. Dowiedziawszy się z rapportow tey przedniey straży i innych doniesień, że jenerał Jourdan większą część swey armii rozłożył między Villingen i Rothweil za Nekarą, rozkazał Arcy Xżę Jmć swey armii dnia 29 naprzod ku Donaiowi postąpić i na wzgorkach Liptingen i Emmingen obozem stanąć, głowną zaś kwaterę założył w Liptingen. W tymże czasie wysłał F. M. L. hrabiego Nauendorf z 11 batalionami i 22 szwadronami, dla uważania nieprzyiacielskiey dywizyi jenerała Ferino do Geissingen nad Donaiem, a znaczny oddział piechoty i iazdy pod jenerałem maiorem baronem Kienmeyer ku Szwaycaryi i Schafhausen.

Z Włoch donosi F. M. L. Kray, iż przybywszy po bitwie przy Legnago do Werony, zastał w prawdzie będące tam korpus pod F. M. L. Keim przewyższaią-

są siłą od nieprzyiaciela odparte, stoiący na Adydze sta kowy most w ręku iego i 2 batalioony nieprzyiacielskie na drugiey stronie Adygi; ale gdy tego ieszcze wieczora dnia 29 marca spodziewał się nadeyścia wszystkich pod Legnago stoiących woysk, a nazaiutrz dywizyi F. M. L. Zoph, potrzeba się domyślać, że tam skuteczne przedsięwzięte były śrzodki.

Z Feldkirchu. Korpus jenerała Hotze udało się w większey części do Lindau, dla wsparcia lewego boku Arcy Xcia Karola; lecz przybywszy dnia 21 do Lindau, był iuż nieprzyiaciel do cofnienia się nazad przymuszony, dla tego nie zostawił tam tylko 700 ludzi, a zgłownym korpusem powrocił dnia 25 do Feldkirch i Hohenem nazad. Tym czasem d. 22 i 23 usiłował nieprzyiaciel po kilka razy opanować stanowisko przy Feldkirchen; ale pozostały tam jenerał Jellachich tak go mężnie odparł, że potym częścią za Ren, częś ią do Gryzonow cofnął się, a Cesarskie woyska osadziły znowu Balcer.

O tych potyczkach wyszedł zgłowney kwatery feldmarszałka leitnanta Hotze pod d. 26 marca następuiący rappor:

" Dnia 22 t. m. usiłował Francuzki jenerał Oudinot na wzgorku przed lewem skrzydłem stanowiska Feldkirchu batterye usypać; lecz przez tęgi ogień z naszych batteryy i wzięcie szturmem tego wzgorku przez jenerała Jellachich został w swoim zamiarze zawiedziony. W tey okazyi zabrano wiele ieńcow. Dnia 23 attakował jenerał Massena osobiście całe to stanowisko w 6000 wybranych grenadyerow, wraz z jenerałem brygady Oudinot; lecz we wszystkich punktach został od jenerała Jellachich ze stratą 3000 ludzi pobity i do cofnienia się za Ren przymuszony. Strata nasza wynosiła 900 ludzi, między któremi znayduie się w rannych 3 sztabowych i 24 niższych officyerow. Posterunki nasze zostały natychmiast nad Renem postawione. Nieprzyiaciel attakował razem stanowisko Schlapin, w dolinie Montafoner, ale rownie musiał z ciczem odeyść Cesarskie woyska, rownie iak strzelcy Voralbergu i pospolite ruszenie, cudow dokazywały. Jenerał Massena cofnął się do Gryzonow, gdzie się fortyfikuie, a jenerała Oudinot wysłał w kilka tysięcy do Rheineck, zapewne w celu okrycia ważney okolicy St. Gallen dla jenerała Jourdan, lub też dla napastowania Bregentz.,,

Stany Feldkirchu ogłosiły następuiącą wiadomość o zdarzeniach w dniu 23 marca:

" Udzielamy wam przyrzeczonych szczegułow o wczorayszey potyczce. O godzinie w poł do dziesiątey attakował nieprzyiaciel całe stanowisko Tissis (przy Feldkirch) pod Margaretą Kapf i pod Illsberg, wszędzie w wielkiey sile i prawie z wybranemi grenadyerami. Do gory S. Małgorzaty 3 razy był szturm przypuszczany, ale za każdą razą odparty; w mieyscu tym dystyngwowały się kompanie strzelcow Pludenz i Rangweil. Toczyły kamienie z gor, potykały się blisko z Francuzami i tyle ich zabiły, że przy Kapf i Blassenberg pełno było trupow. Attak przeciw Gissingen był daleko słabszy. Z rozkazu jenerała było z pobliskich okolic pospolite ruszenie zwołane, i nad Illą i Letze postawione. Tissis attakowali Francuzi bardzo gwałtownie, ale nigdy im się nie udało, ani iedney zdobyć batteryi,

Przy Letze był nayteższy i naydłuższy at tak. Potyczka trwała, aż do godziny 7 w wieczor. Posterunek na gorze Rosenberg posłał około wieczora 114 ochotników przez Bererloch w tył nieprzyiacielowi, którzy do, o mogli szczęśliwie spędzić nieprzyiaciela z wzgorku leśnego, który iuż zdobywał. Zabraliśmy nieprzyiacielowi 150 ieńcow, a 2000 utracił w zabitych i rannych. Z naszych Tyrolczykow było także wiele rannych i zabitych. Nieprzyiaciel iest iuż czwarty raz ze stratą od naszego stanowiska odparty, a gdy teraz dostaliśmy posiłki i Arcy Xżę Karol szczęśliwie postępnie, spodziewamy się, iż go i daley potrafiemy wstrzymać, &c.,,

Do gazety dzisieyszey wyszedł 4ty nadzwyczayny dodatek w tey osnowie:

" F. M. L. Kray donosi przez posłanego tu kuryerem porucznika Barbaza, od Kolloredo regimentu, iż nieprzyiaciel wyparłszy stoiące przy Weronie korpus, F. M. L. Keim z stanowowiska Pastrengo, przeszedł d 30 marca z całą dywizyą jenerała Serrurier Adygę, ciągnące się posterunki nasze aż o poł godziny od Werony spędził, i razem usiłował opanować gorę, o którą się bok nasz prawy opierał, przez co, gdyby mu się było udało, był by mogł większą część stoiącey armii na drodze do Wicenca albmować.

" W tak krytycznym położeniu rzeczy, roskazał F. M. L. Kray dywizyi F. M. L. Frölich nieprzyiaciela attakować. Nim doszła na mieysce swego przeznaczenia musiała z mieysca swego przez Wicencyą przechodzić, na co dwie godziny potrzebowała czasu. Stanąwszy attakowała nieprzyiaciela we trzy kolumny, z których każda zwyciężała, tak, iż mimo iego przemagaiącey siły i nayuporczywszego odporu, był wszędzie pobity, przeszło na 3 godziny daleko ścigany i tak szybko do mostu przyparty, iż z boiaźni abysmy razem z nim na drugą stronę nie przeszli, wyższy most przez uciekaiące swe woyska sam zburzył, i tylną straż swey kolomny na lewym brzegu przymuszony był zostawić, z którey większa część dostała się w nasze ręce, a reszta ratuiąca się w gory Tyrolu ucieczką, będzie zapewnie schwytana. Nasze waleczne woyska zdobyły i drugi most szturmem, pomimo tęgiego ognia z wzgorkow tamtego brzegu.

" Przez tę szczęśliwą pomyślność zostały dalsze widoki nieprzyiaciela zniszczone, które zmierzały, iż poossadzeniu wzgorkow za Weroną, chciał przeyść w drugim mieyscu pod Ronko za Adygę, obeyść nase obydwa skrzydła, przymusić ie do cofnienia się przez Wicencyą, odeznąć i opasać Weronę i Legnago.

" W tey bitwie dystyngwowali się odwagą i męztwem, podług wyznania F. M. L. Kray, F. M. L. Frölich, jenerałowie Lattermann, Elsnitz i Gotlesheim, z całym swoim sztabem i offcyerami, tudziesz wszyskie ogułem woyska.

" Strata nieprzyiaciela iest znaczna; liczba ieńcow wynosiła przy odeyściu kuryera około 1000 ludzi, między którémi znaydowało się wiele sztabowych i niższych officyerow. Naszą zaś stratę podaie F. M. L. Kray w stosunku do nieprzyiacielskiey za bardzo mierną; dodaie przy tym, że artylleryia, a szczególniey konna, utwierdziła w tey bitwie nanowo właściwą iey sławę i odważną zręczność.,,

Z Włoch d. 22 Marca.

Mianowany dyrektorem rzeczypospo-

litey Cysalpińskiey obywatel Mareschalchi, przybył d. 17 t. m. do Medyolanu. — Jenerał Scherer znaydował się tam ieszcze d. 18, ale mowione, że za kilka dni głowna kwatera będzie na granice przeniesiona. Woyska były wszystkie w poruszeniu.

W Luce pomnożyły się znacznie Francuzkie woyska. Wysłany na zwiady, albo iak dawniey donoszono, a potym urzędownie odwoływano, przeznaczony do zrepublikanizowania Toskanii, obywatel Salicetti, który zewsze około Toskanii ieździł, udał się niedawno z Florencyi do Liworna.

Miasto Civitavechia, wytrzymawszy 34 dniowe oblężenie i przez 5 dni i nocy naytęższe strzylanie, wczasie ktorego uczyniło wiele wycieczek i kilka razy mężnie szturm odparło, wywiesiło nakoniec d. 3 marca białą chorągiew i o kapitulacyą prosiło. Ta przyszła w kilka dni do skutku, na mocy ktorey Francuzkie woyska osadziły to miasto. Jenerał Dufreise, ktory od jenerała Macdonald przy iego do Neapolu wyieździe, kommendantem woysk Francuzkich w Rzymskim mianowany został, oznaymił tę wiadomość w pierwszey swoiey do ludu odezwie. Potym ogłoszono przysłane do konsulatu od jenerała Merlin i konsularnego kommissarza Chiassi z Civitavechia, o urządzeniu tamteyszey municypalności rapporta. To zdarzenie powszechną sprawiło w Rzymie radość, ponieważ spodziewaią się, iż przez to miasto będzie zaradzone dotąd trwaiącemu niedostatkowi.

Do Rzymu przybywaią ieszcze zawsze oddziały woysk Cysalpińskich i Francuzkich, ktore w niespokoynych departamentach rozkładane bywaią, dla trzymania ich w posłuszeństwie. — Bywszy Neapolitański rezydent w Rzymie, kawaler Rameti, ktory tam był powrocił, został do zamku S. Anioła, czyli po teraźnieyszemu do Castel del Genio zaprowadzony. — Do przyczyn uciskaiącego Rzym niedostatku należy, iż przygotowane zboże w połnocnych departamentach, w Livornie i Porto Anzio, nie mogło tak dla wszczętych w tych departamentach ro ruchow, iako też dla niedostatku ciągłego bydła być sprowadzone. Gdy insurekcya poskromioną została, przybywaią znowu iak dawniey dowozy. W ostatnich czasach w Rzymie mięszano do chleba znaczną część Tureckiego żyta. Minister wewnętrzy podał instytutowi narodowemu następuiące pytania: Wiele dobrze wypieczonego chleba 1 Rubbio (25 funt:) zboża może wydać i iak nayoszczędniey można w tey mierze postąpić? Jakie rzeczy bezszkodzenia zdrowiu do zboża chlebowego mięszać można? w iakiey mierze użyteczny iest chleb dla ludu? wiele chleba z każdego gatunku mięszania otrzymać można, i iaki naylepszy sposob robienia, kiszenia i pieczenia chleba? Instytut wyznaczył kommissyą z 4 członkow do odpowiedzenia na te pytania, ktora długi rapport ministrowi przesłała.

Moc nadana artykułem 369. Rzymskiey konstytucyi, ktorą zazwyczay kommenderuiący jenerał miał, została zrozkazu derektoryatu na osobę Francuzkiego ambassadora przelana, co zdaie się dowodzić, iż Rzym będzie dłużey pod zarządzaniem rzeczypospolitey Francuzkiey zostawał. Bouchard uczynił niedawno wtrybunacie wniosek wysłania nadzwyczaynego posła do Paryża, dla przełożenia dyrektoryato.

wi życzenia Rzymskiego ludu zawarcia między obiema rzecząpospolitemi traktatu przymierza. Wnios k ten przyięto, i posłano zaraz do konsulatu poselstwo, wzywaiąc go aby iak nayprędzey wysłał nadzwyczaynego posła do Paryża, z potrzebną mocą do zawarcia traktatu przymierza. Niewiadomo dotąd na kogo ten wybor padnie. W konsulacie spodziewana iest odmiana. Pogłoska mianuie bywszego Xęcia Doria i przeszłego ministra wewnętrznego Torriglioni na ten wysoki stopień. Ostatni, ktory od złożenia swego urzędu bawił się w Fano, powrocił niedawno do Rzymu i w obszernym piśmie do ludu Rzymskiego usprawiedliwiał się zuczynionych mu zarzutow, iakoby wczasie swego urzędowania zaniedbał opatrzeć Rzymu wżywność.

Z Neapolu piszą pod d. 2. Marca:" Wiadomości z obuch prowincyy Abruzzo są ieszcze zawsze nie pomyślne. Przeciw Piceno musiano nowe korpus złożone z Francuzow i Cysalpinow wysłać. Insurgenci wliczbie przeszło 4000. ufortyfikowali się w Guardiagrele. Nadbrzegiem Amalsi będący insurgenci uzbroieli korsarzy i ta muią handel tych brzegow. Co dziennie oczekuią wiadomości z Apulii, gdzie wysłano znaczne korpus Francuzkiego woyska z ochotnikami Neapolitańskiemi. Tego tygodnia nieprzyszła zwyczayna poczta z Kalabryi; domyslaią się, iz wyśiadłe tam woyska krola Neapolitańskiego z kardynałem Ruffo przecięły wszelką kommunikacyą z stolicą. W nocy d. 27. lutego wyszedł brygadier Hektor Carafa (hrabia Ruvo) z 200. żołnierzy i przeszło 50 ochotnikami Neapolitańskiemi do Beneweotu. Tymczasowy rząd mianował obywatela Spanno kommendantem, a obywatela Sarra podkommendantem Neapolitańskiey gwardyi. Do rządu tymczasowego przydano obywateli Devenzis i Defilippis. Obywatel Celentani został sprawuiącym interessa przy Cysalpińskiey rzeczypospolitey mianowany. Przez dekret d. 23. lutego nakazał tymczasowy rząd ponieważ pamiętniki snycerstwa starożytności, znayduiące się w Neapolu muszą bydź do Paryża odesłane, aby obywatel Venuti rządca fabryki porcelanowey, kazał znich wprzod kopie odlać, dla zatrzymania przynaymniey pamiątki utraconych sztuk kunsztu. Francuzcy kommissarze zatrudniaią się wciąż wykopywaniem starożytności zabytkow w zagrzebanem mieście Herkulanum. Miasto Neapol zostało na 6. kantonow podzielone, z ktorych każdy ma osobną municypalność i nowe nazwisko.

Sławny malarz Hakert, rodem Niemiec, który zawsze w Neapolu w pałacu mieszkał, musiał z niego za wniściem Francuzow ustąpić. Chce iak słychać do Niemiec powrocić. — Inny sławny Niemiecki artysta w Neapolu, Tischbein, znaydował się w niebezpieczeństwie bycia rozstrzelanym. W podle iego mieszkania, gdzie naymocnieysza bitwa była z Lazaronami wystrzelono do patrolu Francuzkiego; officyer kazał natychmiast artyście nieznaiąc go w cale z iego ludźmi na doł zeyść i examinował ich, w czasie gdy Francuzcy żołnierze koło niego kilku Lazaronow zabili, ktorzy do nich strzelili. Tischbein usprawiedliwiał swoią niewinność, przywodząc iż żadney nie ma w domu broni. Officyer wszedł z 6 żołnierzami do iego mieszkania dla rewidowania go, lecz gdy wszedł do iego gabinetu pracy i

iego obrazy zobaczył, uściskał go, mowiąc że iest o iego niewinności przekonany, i prosił go tylko o kawałek chleba i trochę wina. Tischbein wyniosł ostatnią flaszkę wina; ale chleba nie miał od 4 dni sam w domu, tylko się winem z swoiemi ludźmi utrzymywał. Offcyer posłał mu w kilka godzin potym chleba, mięsa i wina do domu.

Wezuwiusz ktory od roku 1794. był spokoyny, zaczął dnia drugiego po wzięciu Neapolu ogień wyrzucać. Traf tak to osobliwiey zrządził, iż to wyrzucanie zaczęło się razem z illumminacyą Neapolu pierwszego wieczora, i następnych dni kiedy illuminacya była podobnież od zachodu słońca aż do połnocy powtarzane było. Każda partya umiała to zdarzenie na swoię stronę tłomaczyć.

Z Paryża d. 21. Marca.

Słychać, iż Championnet nie będzie do Paryża prowadzony, tylko w Turynie od woyskowey kommissyi sądzony. — Pod d. 18 t. m. wydał dyrektoryat wyrok w tey treści: Zważywszy dyrektoryat swoy wyrok d. 12 Ventose roku 5 względem żeglugi neutralnych statkow, ładownych towarami nieprzyiacioł rzeczypospolitey, zważywszy daley iż artykuł 4 względem reiestru towarow, którym się każdy neutralny okręt był winien opatrzyć, do opacznego tłomaczenia względem Amerykańskich okrętow był powodem, i że iest nagłą rzeczą uchylić wszelkie zawady, iakie ztąd dla żeglugi tego narodu wynikały: oświadcza, iż przez wspomniony artykuł 4 owego wyroku, nie rozumiano aby żegluga Amerykańskich statkow, co się tyczy formy reiestrow, innym warunkom podlegała, iak tym, które się przez dawnieysze ustanowienia na wszystkie neutralne mocarstwa rozciągaią.

Redaktor mieści iuż także w sobie rapporta jenerała Masseny z Chur pod d. 15 t. m. o odniesionych tam korzyściach. Od trzech wiekow pierwszy raz zostali Gryzonowie od woiuiącego mocarstwa orężem wzięci.

Dyrektoryat wyznaczył wyprowadzonym Mailhe, Jardin i Baraliere, którzy nie mieli z czego żyć, traktament pod porucznika. — Departament Sekwany puścił rogatki Paryża za 3 mil. 400,000 Fr. kompanii Lanchere w zrędę. — W Hawr odkryto spisek do spalenia w tamteyszym porcie okrętow. — Swięto Samowładności ludu, było tu wczoray w przepisanym sposobie obchodzone.

Ostatnie wiadomości z Madrytu donoszą o nowey odmianie w ministeryum. W Skarbie brakuie pieniędzy. — Bryk Rivoli przywiozł depesze z Egiptu. Nasze dzienniki ogłosiły z nich wypis, w którym stoi, iż armia Francuzka iest tam mocna 60,000 piechoty i 10,000 iazdy na Arabskich koniach. — Kommissya woyskowa skazała na śmierć przekonanego o emigracyą, Karola Hamelens dawniey szefa batalionu w gwardyi narodowey.

Z Paryża d. 25. Marca.

Onegday odebrał dyrektoryat 2 kuryerow od naszey armii Donaiu. Wczoray były 2 z znayduiących się tu 3 telegrafow prawie cały dzień w poruszeniu; ten co iest na wieży S. Sulpicyusza i korresponduie z Strasburskim był wczoray w poruszeniu. Słychać iż między armiami Jourdana i Arcy Xcia Karola zaszły iuż potyczki; lecz dotąd nic ieszcze rząd nie oznaymił urzędownie. Drugi telegraf, ktory wczoray był w poruszeniu, znayduie się na do-

mie ministra marynarki i korresponduie z Brest. Trzeci korresponduie z Lill. Z Brest możemy mieć przez telegraf w pół trzeci godziny wiadomość. W tym porcie, gdzie iuż minister marynarki stanął znayduie się 21 liniowych okrętow do wyyścia pod żagle gotowych, a 3 tam ieszcze oczekuią. Morskie nasze uzbroienia maią mi ć wielki zamiar. Jedna wyprawa ma bydź do Brazylii przeznaczona.

Nasza armia Dunaiu - Helwecka i obserwacyyna ma razem 130,000 ludzi wynosić; ale zdaie się że ieszcze wszystkie woyska nie są zebrane, i nowe posiłki maią ieszcze do niey bydź posłane. — Jenerał Jourdan miał na granicach Szwaycaryi bardzo dobre obrać sobie stanowisko. — Adiutant jenerała Massény, Ducos, przywiosł ministrowi woyny 19 zdobytych w Gryzonach chorągwi; lecz nie wiele iest między niemi Austryackich. — Jenerał Chateaun uf Randon, który w czasie owego wielkiego straconu w Strasburgu tyle narobił alarmu, ma bydź od kommendy oddalony.

Dnia 1 germinal (21 marca) zaczęły się tu i w całey rzeczypospolitey pierwiastkowe zgromadzenia, dla obrania deputowanych. Naypierwey wybieraią elektorow. Tu i około Paryża odbywaią się spokoynie i cicho elekcye. Żadna partya nie intryguie, żeby wpływać na nie gurowała. Głowni dowodzcy iakobinow, są uwięzieni. Wybrani dotąd elektorowie są naywięcey publiczni urzędniy, albo ludzie znanej poczciwości. Między niemi znayduią się bywszy dyrektor Letourneur, bywszy minister Karol Lacroix, Guiradet bywszy sekretarz zagranicznych związkow, Job ... bywszy administrator departamentowy. Julien de Toulouse został w swoiey sekcyi prezydentem obrany. Z tey okazyi zaszły nieiakie zamięszania, i musiano wartę przyzwać. W Rouen i innych mieyscach brano także spokoynie elektorow. W niewielu bardzo mieyscach, ile dotąd wiadomość mamy, zaszły rozdwoienia.

W radzie 500 oskarżył deputowany Lacroix okolnik kommissarza dyrektoryatu w departamencie Sarthe, w którym on usłuię ludowi rozkazywać i nim kierować. Postanowiono z tego powodu poselstwo do dyrektoryatu. — W czasie odbywaiących się teraz elekcyy udały się jakobińskie kobiety w tych dniach do koszar Paryża, dla nakłonienia żołnierzy do swawoli i wspierania anarchii; lecz odtąd zakazano przystęp tym kobietom do koszar.

Podliweranci, kompanii Felice, którzy mundury do magazynu woyskowego w Medyolanie dostawiali, tak podłe ich przysłali probki ministrowi woyny Milet-Mureau, że ten z zlecenia dyrektoryatu rozkazał wszystkie skonfiskować i spalić. Ogułem maią bydź liweranci iak naypilniey dostrzegani.

Podług ostatnich wiadomości z Kadyx obawiano się tam bombardowania Anglikow, i wiele osob opuściło iuż miasto. — Deputacya z Neapolu, która 30 osob wynosi iuż tu przybyła. Czterey deputowani, Xżę Moliterni &c. mieli u ministra zagranicznych związkow audyencyą. — Bywsi kawalerowie Maltańscy, którzy się na tey wyspie znaydowali, gdy ią Buonaparte opanował, a potym do Francyi się udali, odebrali rozkaz od rządu opuszczenia gruntu rzeczypospolitey i udania się do Hiszpanii. Niektorzy z nich wyiechali iuż dnia wczora. — Xże Ossuna przeznaczony na ambassadora Hiszpańskiego do Wiednia, znayduie się ieszcze zawsze w Paryżu, i rozumią, iż dla wszczętey woyny wcale tam niepoiedzie. — W czasie obchodzenia tu uroczystości samowładności ludu, widziano w niektórych mieyscach około Francuzki ... y i Amerykańską banderę powiewaiącą.

Względem Insurrekcyi w Neapolitańskim oznaymiono tu następuiący urzędowy rapport:

Wypis z listu dywizyynego jenerała Duhem do kommenderuiącego jen: Włoską armią, z głowney kwatery Foggia dnia 19 Ventose (9 Marca).

" Jenerale! Skoalizowana armia w Puglia i obu Abruzzach nie była do lekce ważenia. Wybor galerowych niewolnikow, z ostatkami rozpruszonego korpusu w Abruzzach, z mocnioną ludem z San Severo i przyległych okolic składały tam

korpus od 10,000 ludzi. Zaymowały prawdziwie woyskowe stanowisko na wzgorkach zasadzonych oliwnemi drzewami, które obszerna rownina na około otaczała. Rowninę tę przeieżdżała ich iazda ustawicznie i w naypierwszych wniściach były armaty postawione. Poczyniwszy moie rozporządzenia, był dany znak do attaku, i ten uskuteczniony był od naszych woysk z szypkością pioruna. Po walecznym wykonaniu naszych obrotow wzięty był tył insurgentom, reszta zaś dnia kończyła się na rzezi, która dopiero w ten czas ustała, gdy mężowie złączywszy się z zbiegłemi żonami i dziećmi one naprzod zapalczywości naszych żołnierzy wystawili i przez te zawsze w oczach Francuza szanowne istoty pozyskali insurgenci litość, na którą przez swoy postępek nie zasłużyli. Żołnierze nasi, którzy przed godziną tak strasznemi byli, odprowadzili sami z łagodnością kupę kobiet i dzieci do ich mieszkań. Ja poprzysiągłem spalić San Severo, siedlisko powszechnego buntu. Tamteysi mieszkańcy zabiiali tych wszystkich, którzy o poddaniu mowili, a nawet biskupa, który ich do pokoiu i podległości zachęcał, uwięzili. Lecz smutnym losem 20,000 mieszkańcow byłem wzruszony, wstrzymałem rabunek, i przebaczyłem. Przeszło 3000 buntowników legło na placu, między zabitemi poznano wiele Neapolitańskich officyerow. Armaty ich dostały się w nasze ręce. Nie posyłam ci tylko sztandary iazdy; chorągwie ich składały się z sukien ołtarza. Mondfredonia, San Marco, Torre Magiore i wszystkie przyległe okolice prosiły zaraz następney nocy o przebaczenie, tak iż cała Puglia, która procz Foggia przed kilką dniami w powszechnym buncie zostawała, iest teraz spokoyna.

Podpis. *Leopold Berthier.*

Zgodne z oryginałem minister woyny.
Milet-Mureau.

Młodzież popisowa, ieżeli się w 5. dniach do armиow nie uda ma bydź iako zbiegi od woyskowego trybunału sądzona. W teatrze Odeon tli iescze ogień pod popiołami. Dyrektoryat nakazał iż stroz teatru pokażdey reprezentacyi obeydzie ze psem, przy assystencyi municypalnego urzędnika cały teatr, ieżeli się kto niezakradł. Przy każdym teatrze ma się znaydować sikawka i kufa wodą napełniona. Dekoracye maią bydź w oddzielnym magazynie od teatru złożone. Przy którym teatrze to nie będzie zachowane ma bydź zamknięty. Wszelka kommunikacya między Neapolem i Palermo została przez Francuzow przecięta. Tuteysze pisma utrzymuią wciąż, iż w Sycylii zaburzenia panuią. Blokada portu Neapolitańskiego bardzo by temu miastu szkodziła. — W małey rzeczypospolitey Lukańskiey zasadzono iuż wszędzie drzewa wolności — Caraccioli, ieden z naylepszych Neapolitańskich officerow morskich, umknął podług tuteyszych pism, z 26 dwoma innemi officerami i przybył do Neapolu. — O isaonie Grecyi w kopersztychach przez Choiseul Gouffier, dosyć iuż daleko było w druku postąpiono, gdy rząd przed kilku laty kazał zaaresztować blachy &c. Żona Choiseul Gouffier, która się emigrowała, żądała od rządu powrocenia tych nazad; pozwolono iey drukować dzieło pod warunkiem dostawienia pewney liczby exemplarzy do wielkich bibliotek rzeczypospolitey. — W Hawre naysuie się teraz dla bronienia tameyszego portu i brzegow 50 zbroynych statkow. — Słowa,, Woyna Angielskiemu rządowi,, maią teraz bydź publicznie na kościołach, teatrach, kawiarniach &c. poprzybiiane — Algierczyk z nazwiskiem Belays, został tu iako podeyrzany aresztowany; sekretarz Algierskiego posła iest także aresztowany. Dey Algierski kazał Francuzkiemu kupcowi Gimond należącą summę za dostawione kleynoty iescze przed rewolucyą rzetelnie wypłacić. — W Konstantynopolu odkryto i zniesiono, podług tuteyszych pism rożne iakobinskie towarzystwa. — Szef brygady Martray wyznaczył 600 fr. na nagrody temu artylleryście Francuzkiemu, który się naypierwszy w nowey kampanii będzie dystyngwował. — Bywszy Neapolitański w Paryżu poseł, kawaler Ruffo przybył do Sycylii. — Reprezentant Chenier pracuie teraz nad poematem o woynie we Włoszech.

DODATEK

DO №. 30.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 14 Kwietnia 1799.

Z Szwaycaryi d. 24. Marca.

Z bywszey rady Gryzonow zaprowadzono d. 15. t. m. 23 członkow do Zurich, a wszystkich zbiegłych patryotow Gryzońskich odesłano do Chur, gdzie rownie iak w całym kraiu na sposob rzeczypospolitey Helweckiey wszystko urządzaią.— Z St. Gallen przywieziono 20 wozow ranionych Francuzow i kilkunastu ieńcow Austryackich także ranionych do lazaretu w Zurich. — W liście iednym z powyższego miasta d. 21. t. m. pisanym stoi:

„Lubo codziennie wyprowadzaią ztąd chorych i rannych obudwoch armii, tudzież ieńcow Austryackich, pierwszych do szpitalow w Bernie i Arau &c. a ostatnich do Besançon we Francyi, tak się wszelako liczba rannych powiększa, że musiano dla nich ieden kościoł i inne budynki wyprzątnąć. Przybyli tu d. 19. 240 ieńcow Austryackich, s i g eli na siebie powszechne interessowanie. Prowadzili oni około 600 Francuzkich ieńcow, gdy wielka liczba wieśniakow rzucili się za niemi dla zamordowania Francuzow; Austryacy bronili dzielnie swych ieńcow przeciw zapalczywości wieśniakow, aż w krotce zostali od większey kolumny Francuzow otoczeni i sami w niewolą zabranemi. Francuzi wywdzięczaiąc im się za ten postępek zostawili officyerom szpady, a żołnierzom wszystkie ich rzeczy."

Z Hagi d. 26. Marca.

Na mieysce wysłanych ztąd nad Ren woysk są iuż inne z Belgii i nowego popisu w drodze. Angielskie woienne okręty pokazuią się wciąż pod naszemi brzegami co nas trochę niespokoynemi czyni. Onegday pokazało ich się 5 na wysokości Scheweningen. — Dawnieyszy minister w Rasztadt, obywatel Grasveld został naszym ministrem przy Cysalpinskiey rzeczypospolitey mianowany. — Z Paryża donoszą, iż rząd Francuzki zamyśla w nowe wniść układy z Xiążętami Niemieckiemi, ktore chcą neutralnemi zostać, i tym końcem wezwał minister zagranicznych związkow znayduiących się w Paryżu wspomnionych Xiążąt agentow na konferencyą. Z postępowania Xcia Wirtembergskiego zdaie się dyrektoryat bardzo być kontent, i żadne poruszenia rewolucyyne w tym kraiu nie będą wsparte.

Z Heidelberga d. 23. Marca.

Jenerał Bernadotte, ktory przed niedawnym czasem oswiadczył akademii w Giessen swoy szacunek dla nauk i dla tych ktorzy ich udzielaią, napisał do niey te-

raz następuiący list, która do niego wyprawiła deputacyą z podziękowaniem i proźbą o dalsze iego względy:

"Spieszę się, Mci Panowie, z zapewnieniem was, iż możecie w zupełnym zaufaniu i bespieczeństwie uczyć daley młodzież, powierzoną waszey edukacyi Odrzucaiąc wszelkie potwarcze wieści, które staraią się przeciw armii Francuzkiey rozpuszczać, proszę was, Mci Panowie, bydź zapewnionemi, iż officyerowie któremi kommenderuię, wspieraią kunszta, cenią nauki i poważaią ludzi, którzy iak wy, poświęcaią swoie chwile na ukształcenie i wydoskonalenie rozumu młodzieży, utrzymuiąc przez to nadzieie narodu Germanow, którego bez wątpienia staną się kiedyś zaszczytem. Przyymiycie więc, Mci Panowie, przez niniéyszy list zapewnienie wsparcia, przyiaźni otwarteyji winnego waszym naukom hołdu. Pozdrowienie i szacunek. ,, Podp. *Bernadotte.*

Z Lucerny d. 12. Marca.

Na publiczney audyencyi daney d 3 nowemu posłowi Cysalpińskiey rzeczypospolitey obyw. Viscoati, uważane szczegulniey były w odpowiedzi prezydenta dyrektoryatu, obyw. Glaire, następuiące wyrazy: " Podstawy obu rzeczpospolitych są iednakie. Szczęśliwa Cysalpinia ma nad Helwecyą korzyść łagodnieyszego i przyiaźnieyszego Nieba, płodnieyszey ziemi, licznieyszych mieszkańcow. Nam dostała się w udziale daleko wyższa i rownowagę przynosząca korzyść: ubostwo. Ten szanowny przymiot oddali od nas wszelkie źrzodła zepsucia, utwierdzi nam ochraniaiące zasady i maxymy rozsądku. Za ich dobroczynnym wpływem zachowamy pod naszemi niepłodnemi gorami, obcy ile możności od zaburzeń, które świat zakłucaią, te pełne zapału i mezkie cnoty, rownie iak moc charakteru narodowego, ktory iest w stanie utrzymania na zawsze niepodległości naszey. ,,

DONIESIENIA

Ze strony Ces. Kr. pełnomocney kommifsyi zadworney Galicyi zachodniey.

Ponieważ się na licytacyi 8 stycznia t. r. względem potrzeb kancelaryi dla tuteyszych instancyi rządowych do dostarczania rożnych gatunkow papieru nikt maiący chęć arendowania nie zgłosił, przeto na nowo dnia 23go kwietnia t. r. w C. K. dyrekcyi expeditu gubernialnego rzeczone dostarczanie papieru dla C. K. Gubernium C. K, sądow appellacyynych C. K. sądow szlacheckich Krakowskich, buchalteryi prowincyonalno rządowey, kameralney kafsy głowney wypłacaiącey, kafsy bankocetlowey, administracyi celney, tudzież bankowey stemplowey, i dobr rządowych, interimalney dyrekcyi budowniczey, urzedu menniczoprobiernego, dyrekcyi policyyney, jeneralnego urzędu taxalnego, prokuratoryi kamery, i Krakowskich sądow kryminalnych na trzy lata od 1 maia t. r. zaczynaiąc temu w arende puszczone zostanie, ktory się podeymie naylepsze gatunki papieru za naytanszą cenę dostarczać.

Ceny fiskalne rożnych gatunkow papieru są nastepuiące:

	Zł: Ryń:	Kr:			
			konceptowego	2	35
Za ryzę papieru Hollenderskiego pocz-			rygałowego	13	.
towego	4	55	Median zwanego	12	.
ordynaryynego	3	10	do pakowania formatu wielk:	5	.
kancelaryynego formatu wielk:	4	10	małego	4	15

Każdy na licytacyą przychodzący a chęć zaarendowania maiący powinien się opatrzyć w potrzebne probki papierowe, i gotowe lub niesprzeczną kaucyą fideiufsoryczną tysiąc złotych ryń. wynoszącą, tudziesz zakładem (vadium) po 10 od sta mianowicie od summy wypływaiącey z rozchodu artykułow, to iest 500 zł. ryń. Ktory to zakład po akceptowanym resultacie licytacyynym i potwierdzonym kontrakcie do summy złożyc się maiącey kaucyi powrocony będzie, gdyby zaś kontrahent od pierwszey arendy przed zawarciem kontraktu odstąpić, tedy takowy zakład na korzysc skarbową weydzie.

We wszystkich dalszych warunkach mogą się maiący chęć arendowania w tuteyszey C. K. dy-

rekcyi expeditu gubernialnego rozpatrzyć, a zatym do niey poprzednie się udać. W Krakowie dnia 8 Marca 1799. *Leopold Szmid.*

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym edyktem Pani Eleonorze Wilkoszewski: że Pan Ignacy Maiewski dnia 6. marca r. bieżącego u sądow tych, o wyznaczenie exekucyi na rzeczy ruchome a to końcem odebrania summy 28. czer: z prowizyą, żałobę na nią podał, i o pomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga prosił.

Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie obżałowana zostaie, lub czy wcale w C. K. państwach dziedzicznych znayduie się, oneyże adwokata Pana Niemtza z iey szkodą i iey kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proceſs ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; ona przeto edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby wczasie przyzwoitym to iest dnia 15. Czerwca r. bieżącego do rozprawy ustney sama stanęła, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłała, albo nakoniec innego sobie patrona obrała, tego sądom tuteyszym wymieniła, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używała, ktore do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą samaby sobie podług opiewu C. K. praw przypisać winna była.

Pod niebytność Jaśnie Wielmożnego Prezesa.

Darowski.
Gellinek.
Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey. W Krako. d. 15 Mar: 1799.
Elsner.

Per Cæſ. Reg. Forum Nobilium Lublinense omnibus, & singulis, quorum interest, hisce notum redditur: Paulam de Szembekie 1mo Łubieńska, 2do Potocka, & 3tio voto Ogińska fatis ceſsiſse, ac plures succeſsores, quorum loco ubicationis judicio ignota sunt, post se dereliquiſse, quapropter fine rite & ordinate pertractandæ substantiæ hujusce succeſsionalis prænominati succeſsores, qui ad adeundam hanc hæreditatem se jus habere credunt, hisce adcitantur, sub incurrendo secus rigore hæreditatem fatis deceſæ tanquam derelictam tractatum iri.

Pietruski.
Wrabetz.
Purtscher.

Ex Cons. Cæſ. Reg Fori Nobil. Lublin. Galiciæ Occidentalis die 18 Februarii 1799.
Gangel.

C. K. sądy Szlacheckie Lubelskie Galicyi zachodniey, oznaymuią tym edyktem Jmć xiędzu Adamowi Krasińskiemu Biskupowi Kamienieckiemu, Jmć Panu Adamowi Krasinskiemu, i Pani Annie z Krasieńskich Bronikowskiey, że W. Iozef Popiel u sądow tych o zapłacenie summy 6000. zł. pol. żałobę na nich podał i o pomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie oni zostaią, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, im patrona tuteyszego Bogusława Kretowicza z ich szkodą i kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proceſs ten podług ordinacyi sądowey rozpocznie się i ukończony zostanie, oni przeto edyktem ninieyszym tym końcem upominaią się: ażeby w czasie przyzwoitym to iest w przeciągu 90. dni sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego patrona obrali, tego sądom tym wymienili i podług przepisu tych śrzodkow prawa używali, ktore do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzą; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K. praw, samiby sobie przypisać byli winni. Dań w Lublinie dnia 6. Marca 1799.

Ig. Puchuski.
Einberg.
Purtscher.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis Galiciæ Occidentalis.
Dostenberg.

Z. C. K. pełnomocney zadworney kommiſsii galicyi zachodniey

Względem obsadzenia mieysca drugiego gubernialnego Translatora na Galicyą wschodnią.

Ponieważ do konkursu w roku przeszłym tak w Galicyi wschodniey iako i wtuteyszym kraiu rozpisanego końcem obsadzenia mieysca drugiego gubernialnego wschodnio galicyiskiego polskiego Translatora z pensyą roczną 400. złło. rńe. żaden z zdatnych zupełnie kompetentow nie podał się, i dla tego powtorne rozpisanie konkursu na obsadzenie tegoż urzędu nakazane zostało: więc podaie się ninieyszym ku powszechney wiadomości, ażeby owi, ktorzy wyż rzeczony urząd otrzymać sobie życzą, z zaswiadczeń wiary godnych względem nieskazytelnego moralnego charakteru swego wykazać się w stanie są, oraz ięzyki niemiecki, łaciński i polski doskonale posiadaią, prożby swe z przyłączeniem po-

trzebnych zaświadczeń naydaley do 10 Maia r. b. wtuteyszo-kraiowey pełnomocney zadworney Kemissyi podali, na dniu zaś 15. Maia r. b. o godzinie 9. przed południem w Krakowie u W. de Baum Konsyliarza gubernalnego dla zdania osobistego examinu zgłosili się.

w Krakowie dnia 14. Lutego 1799. *Leopold Schmid.*

Ces. Kr. Sądy szlacheckie Lubelskie Galicyi zachodniey, oznaymuią tym Edyktem WW. Kazimierzowi Brzozowskiemu małoletniemu, i iego matce opiekunce Teressie z Laskiewiczow Brzozowski, że JW. Adam hrabia Krasiński u Sądow tych w sprawie o komportacyą dokumentow do dobr wsi Horodzieski służących i zesłanie komornika z Geometra do rozmiaru rożnych gruntow exekutoryalną żałobę na nich podał, i o pomoc Sądu, ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie oni zostaia, lub czy w cale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, im patrona tuteyszego Adama Katyńskiego, z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proces ten, podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony zostanie; oni przeto edyktem ninieyszym tym końcem upominaią się: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest dnia 28 Maia r. b. sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego patrona obrali, tego sądom tym wymienili, i podług przepisu tych środkow prawa używali, ktore do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzą; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiąca, podług opiewu C. K. praw, samiby sobie przypisać byli winni. Dan w Lublinie d. 18 Lutego 1799.

Ig. Puchus i.
Fran Brożowski.
Fran. Purtrcher.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis Galiciæ Occidentalis.
Dostenberg.

C. K. sądy szlacheckie Lubelskie Galicyi zachodniey, oznaymuią tym edyktem W. Adamowi Dłuskiemu dobr Piaskow-Ziemiańskich dziedzicowi w Cyrkule Chełmskim, że wspolna komissya warszawska przez kuratora tuteyszego adwokata Reynbergera, u sądow tych w sprawie o detaxacyą dobr wzmiankowanych na zadosyć uczynienie summy 3260. zło. pol. 9. groszy masie Heyzlerowskiey winney żałobę na niego podała, i detaxacyą dnia dzisieyszego otrzymała.

Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie on zostaie lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się iemu patrona tuteyszego Bonawenturę Weglinskiego z iego szkodą, i iego kosztem zastępca postanowiły, z ktorym proces ten podług ordinacyi sądowey rozpocznie się, i ukończony zostanie; on przeto edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby niezwłocznie sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego patrona obrał tego sądom tym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, ktore do obrony swey sprawy za nayskutecznie sie osadzi; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K. praw, samby sobie przypisać był winien.

Dan w Lublinie d. 15 Marca 1799.

Ig. Puchuski
Franciscus Brożowski mp.
Franciscus Purts her.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis Gliciæ Occidentalis.
Dostenberg.

C. Kr. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuia tym Edyktem Panu Stanisławowi Sołtykowi w Warszawie zostaiącemu: że Przewielebny X. Michał Sołtyk dziekan katedralny Krakowski u sądow tych, o zapłacenie summy tak kapitalney 3336 czer. zło. iako i prowizyonalney 3336 czer. zło. żałobę na niego podał, i opomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zas sądy te, dla niebytności obżałowanego w C. K. państwach dziedzicznych iemuż Panu Stanisławowi Sołtykowi adwokata tuteyszego Pana Osławskiego z iego szkodą i iego kosztem, zastępcą postanowiły, z ktorym procefs ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest: w przeciągu 90 dni sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastepcy wyznaczonemu wczesnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sadom tuteyszym wymienił, i podług przepisu, tych środkow prawa używał, które do swey obrony za nayskuteczniey sze osądzi, ile że w przeciwnym razie wszelką niedogodność, z zaniedbania wynikaiącą, samby sobie podług opiewu C. K. praw, przypisac był winien.

Jozef de Nikorowicz
Jozef de Cronenfels.
Jan Marak.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey. W Krakowie d. 27 Marca 1799 roku.